

Nr 57

Av herr **Svenning** och fru **Skantz**, *angående märkningen av livsmedel.*

(Lika lydande med motion nr 42 i Första kammaren)

I 27 § livsmedelsstadgan föreskrives, att uppgift eller påskrift å viss vara eller förpackning, vari varan saluhålles, skall i de fall, då märkning med viss uppgift eller påskrift är stadgad, vara på ett tydligt, lätt i ögonen fallande och varaktigt sätt anbragt på livsmedlet eller förpackningen eller på därå åsatt etikett. Enligt 28 § skall sådan märkning, innehållande bl. a. innehållets benämning, förekomma å flertalet i detaljhandeln saluhållna, förpackade livsmedel med de undantag, som nämns i 30 §, nämligen för spritdrycker, vin, malt- och läskedrycker, varor som förpackats å försäljningsstället, väger mindre än 100 gram eller mera än 10 kilogram eller färska livsmedel i fast form, som tillhandahålles i förpackning av genomskinligt material.

Departementschefen har i kommentar till 27 § (prop. nr 63/1951, s. 160) framhållit, att "den enskilde konsumenten bör, då han i en affär köper en förpackad vara, kunna av förpackningen utläsa vad det är han köpt".

Detta uttalande följes omedelbart av tillägget "hur långt man där skall gå är en särskild fråga".

Måhända har departementschefen därvid bl. a. haft i tankarna, utan att vilja närmare ingå på saken, spörsmålet om vilka språk som får användas på förpackningen för att gemene man skall kunna utläsa, vad det är han köpt. Ingen närmare bestämmelse finnes härom. Icke heller har 1948 års livsmedelssakkunniga i sitt betänkande (SOU nr 43/1949) diskuterat frågan.

Att ändamålet med märkningen, nämligen att ge allmänheten upplysning om vad det är den köper, f. n. är åsidosatt i ett stort antal fall, har länge varit uppenbart. Talrika varor med märkning på tyska, engelska, franska, spanska, portugisiska, italienska m. fl. språk säljs sedan länge i den svenska detaljhandeln. Frågan har fått en ökad aktualitet, när sedan sommaren 1963 försäljning förekommit i detaljhandeln av ryskt socker, märkt uteslutande med ryska bokstäver.

Bestämmelser om att importören åtminstone i vissa fall måste åläggas ommärkning eller kompletterande märkning på svenska språket synes alltså erforderliga, och vi hemställer om att sådana måtte komma till stånd. En besvärlig fråga är emellertid gränsdragningen. Härom vill vi utan att framlägga något konkret förslag anföra följande. I strängaste fall skulle man

utan ommärkning godkänna endast norska och danska texter på främmande språk, medan det också vore tänkbart att godkänna märkning med användning av de s. k. huvudspråken engelska, franska och tyska. Yttersta gränsen för eftergift torde vara att godkänna alla språk med samma alfabet som vårt, dvs. det latinska, varvid ryska, serbiska, grekiska, hebreiska, arabiska, kinesiska, japanska m. fl. främmande alfabet skulle falla under ommärkningstvång, som också borde gälla de halvlatinska med svårförståeliga polska, tjeckoslovakiska, ungerska och turkiska alfabeten. Finsk-språkig märkning torde sällan förekomma utan kombination med svensk vid detaljförsäljning i Sverige. Skulle härvid undantagsvis endast finsk-språkig text användas, bör ommärkning ske. Av latinska språk torde åtminstone det i Sverige föga kända rumänska fordra ommärkning. Om — vilket torde vara den enda praktiskt framkomliga vägen — det i en här avsedd föreskrift bör anges vilka främmande språk, som får användas utan ommärkning, skulle man alltså enligt vår mening icke kunna sträcka sig längre än till högst följande: danska, norska, engelska, tyska, franska, italienska, spanska och portugisiska.

I direktiven för 1963 års sakkunniga för översyn av livsmedelslagstiftningen framhålles bl. a. behovet av översyn av märkningsbestämmelserna utan att dock den fråga, som i denna motion berörts, blivit särskilt omnämnd.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder för införande i livsmedelsstadgan av bestämmelser, som reglerar frågan om användning av främmande språk vid märkning av livsmedel.

Stockholm den 16 januari 1964

Eric Svenning

Anna-Greta Skantz
